

Dostop do pravnega varstva v okoljskih zadevah - Finska

Den här sidan har maskinöversatts och kvaliteten kan inte garanteras.

1. [Ustavni temelji](#)
2. [Pravosodje](#)
3. [Dostop do glavnih zadev](#)
4. [Dostop do sodnega varstva ob sodelovanju javnosti](#)
5. [Dostop do sodnega varstva zoper ravnanja ali opustitve](#)
6. [Drugi načini dostopa do sodnega varstva](#)
7. [Pravdna sposobnost](#)
8. [Pravno zastopanje](#)
9. [Dokazi](#)
10. [Opustitvena tožba](#)
11. [Stroški](#)
12. [Mehanizmi finančne pomoči](#)
13. [Pravočasnost](#)
14. [Druga vprašanja](#)
15. [Položaj tujca](#)
16. [Čezmejni primeri](#)

I. Ustavni temelji

Ustava Republike Finske (731/1999), sprejet v sedanji obliki ustanovljena leta 2000, osnova vključuje osnovne pravice do okolja v njeni točki 20. Določa naslednje:

- Naravo in biotsko raznovrstnost, okolje in narodno dediščino so odgovorna za vse.
- Javni organi si prizadevajo zagotoviti, da ima vsakdo pravico do zdravega okolja in vsakomur možnost vplivanja na odločitve, ki zadevajo njihovo življenjsko okolje.

Dostop do pravnega varstva je urejena v oddelku 21, z naslovom „Varstvo v skladu z zakonodajo“. Strokovna skupina vsakomur zagotavlja pravico, da zadevo obravnava ustrezno in brez odlašanja zakonsko pristojno sodišče ali drug organ, ter da so odločitve, ki se nanašajo na njegove pravice ali obveznosti pregleda sodišče ali drug neodvisni organ za pravosodno upravo.

Medtem ko ustavni nadzor se izvaja s predhodno oceno iz prve roke v zakonodajnih predlogih ustavnega prava odbor Parlamenta, ustavne pravice mogoče sklicevati pred sodišči. Če je za zadeve, ki potekajo pred Sodiščem, je akt, ki bi bil očitno v nasprotju z ustavo, Sodišče daje prednost za zagotovitev v ustavi. Pravica do okolja je bila uporabljena večkrat v sodni praksi vrhovnega upravnega sodišča, pogosto v okviru razlage določb o pravici do pritožbe. Veljavnost mednarodnih sporazumov, na drugi strani pa je odvisna od njihovega izvajanja v nacionalnih zakonodajah. V objavljenih sodno prakso Aarhuške konvencije je bil uporabljen enkrat, da bi odpravili neskladnosti v pravice do pritožbe za nevladne organizacije (NVO) z razširitvijo razlage upoštevne nacionalnega prava.

II sodstva

Sodišče je finski sistem se deli na dve samostojni vrste sodišč: Sodišča splošne pristojnosti in upravna sodišča.

Splošno sodišče je tri ravni:

- Okrožna sodišča
- Prizivna sodišča
- Vrhovno sodišče

Upravno sodišče je to dvoje:

- Regionalna upravna sodišča
- Vrhovno upravno sodišče

Splošno sodišče obravnava civilne in kazenske zadeve, upravna sodišča predvsem pri pritožbah zoper odločbe nadzornega organa. Poleg tega obstaja več specializiranih sodišč (npr. gospodarskega sodišča, delovna sodišča in socialno sodišče) ter odborov za pritožbe, ki delujejo po ena (ali obe).

Na splošno je v okoljskih zadevah na prvi stopnji s strani javnih organov, okoljskih sporih običajno konča na upravnih sodiščih. Obstaja nekaj izjem, in sicer nepremičnin in služnosti primerov, v katerih je pritožba se vložijo v specializiranih sodišč, ki upravljajo zemljišča v prilogi k več okrožnih sodišč. Poleg tega so okoljska odškodninskih in kazenskih zadev obravnavajo sodišča splošne pristojnosti.

V okviru sistema upravnih sodišč, velik del vseh okoljskih primerov pa je bila enemu od regionalnih upravnih sodišč, to je upravno sodišče v Vaasi. To sodišče obravnava vse zadeve v skladu z Aktom o varstvu okolja (EPA, 86/2000) in Zakona o vodah (587/2011), ki predstavlja približno eno četrtno okoljskih zadev na upravnih sodiščih po vsej državi. Preostalih okoljskih zadev, kot so varstvo narave, ravnanje z ekstrakcijo tal in kamnoseštvo ter načrtovanje rabe zemljišč in gradnje, obravnavajo pristojni za upravno sodišče. Poleg tega podeželska podjetja Maaseutuelinkeinojen valituslautakunta (odbor za pritožbe), pritožbo besvärsmänd landsbygdsnäringsnämnd obravnava nekatere primere, ki zadevajo kmetijstvo, gozdarstvo, lov in ribolov. Na splošno je geografsko in znatne pristojnosti pristojnih sodišč v okoljskih zadevah so jasno opredeljena z zakonom, in čeprav morda mejnih primerih, možnost izbiranja najugodnejšega pravnega reda ne obstaja.

Na splošno se odločitev lahko izpodbija na podlagi vložijo upravno pritožbo na Višje upravno sodišče, kot je predpisano z zakonom o upravnem sodnem postopku (ajpa, 586/1996). Kot izjema od te odločbe, ki jih sprejmejo občine v okviru pristojnosti, določenih s svojo samoupravo izpodbijajo namesto prek občinskih pritožbe, ki je s tem tudi drugi osnovne kategorije pritožb. Medtem ko so okoljske odločitve praviloma predmet upravne pritožbe, obstaja nekaj pomembnih izjem (npr. občinskimi prostorskimi plani, odlokov in lokalnih okoljskih predpisov ter ekstrakciji tal in pridobivanje dovoljenj), ki so pregledani na podlagi občinskih pritožbe.

Zakonodaja, ki določa pristojnosti za sprejemanje odločitev, ki je predmet pritožbe. Bistvena razlika med obema je, da občinska pritožbenih postopkih je na voljo vsem članom skupnosti, pri čemer je pravica do upravne pritožbe je običajno omejeno na osebe, ki so neposredno prizadeti z odločitvijo. Na drugi strani mora biti upravno pooblastil Sodišča za pregledovanje, večji kot komunalne upravne pritožbe pritoži. Splošni pritožbeni rok je trideset dni od obvestila o odločbi. Postopek na upravnem sodišču se pretežno izvajajo pisno, s pisnimi izjavami od organov, ki so pritožniki in druge stranke v postopku. Pravnega svetovalca ni obvezna in ne določa ajpa mnoge formalne zahteve glede pritožbe ali drugih faz postopka.

Sklepa upravnega sodišča je mogoče nadalje pritožiti na vrhovno upravno sodišče. Glede na to zadevo ter o rezultatih v upravno sodišče dopustilo, da vložijo pritožbo, lahko zahteva (v okoljskih zadevah, na primer glede rabe zemljišč in gradbenih dovoljenj, podrobni načrt odločitve), vendar velja splošno pravilo, da se vrhovno upravno sodišče odloča o vseh zadevah, ki se mu predložijo. Odločitve ministrstva in vlado (razlastitev dovoljenja, na primer) na splošno izpodbija s pritožbo neposredno na vrhovno upravno sodišče. Poleg rednih pravnih sredstev obstajajo številna specifična pravna sredstva, kot so upravne spore (hallintoriita, förvaltningsvistemål) in material (perustevalitus, grundbesvär ugovorov na področju davkov), ki niso posebej pomembna pri okoljskem pravnem varstvu. Poleg tega ajpa predvideva tri vrste izredno pravno sredstvo:

- (kantelu postopkovni oicetek, klagan), ki se lahko vložijo pri regionalnem upravnem sodišču vložijo pritožba v roku šestih mesecev
- obnova potekel čas (menetety palauttaminen, återställande av försutten määrräajan fatalietid) vložijo na Vrhovno upravno sodišče
- Razveljavitev (purku återbrytande), se vložijo na Vrhovno upravno sodišče.

Upravne pritožbe je reformatory pravnega sredstva, kar pomeni, da je Sodišče prve stopnje pristojno za spremembo izpodbijane odločbe. Načeloma je pooblastil, da Sodišče ponovno obravnava zadevo, vendar so dokaj obsežne samodisciplino, pa je treba izvajati v zvezi s tem. Predlogi sprememb so običajno za primere, v katerih bi bilo ugotovljeno nezakonitost izpodbijane odločbe kot take, ampak prevračanja in obnove upravnega postopka ni mogoče odpraviti s omejene spremembe, ki mu tako služi splošni

proces gospodarskih vidikov. V okoljskih zadevah, spremembo spornih pogojev dovoljenja zajema običajna uporaba te reformatory moči. Občinski pritožbe, po drugi strani pa je kasacijski, sodišče lahko zgolj potrdi ali razveljavi odločbo Nadzornega organa. Vendar pa je pravo običajno določa izjeme k temu pravilu v okoljskih zadevah, da upravnim sodiščem omejene spremembe tudi v takih primerih (npr. dovoljenje za pridobivanje zemljišč).

Zahteva, da se ajpa pritožnica navaja razloge za izpodbijanje odločb, vendar je za upravno sodišče omejiti prakso, v skladu s katero se zakonitost odločbe ponovno preučiti. Pri upravnih pritožbah, upravne pristojnosti so dokaj širok in ni omejen na to, kar je bilo izrecno navedeno v pritožbi. V zvezi z občinskimi pritožb, na drugi strani, sodišča, ki je strogo vezana na razloge nezakonnosti, ki jih navaja pritožnica. V pritožbenem postopku je bila ta pritožbena razloga je treba navesti tudi v obdobju na osnovi pričakovanj, med uvedbo upravnega pritožbenega postopka določa več možnosti za dopolnitev svoje pritožbe v postopku.

Kar zadeva presojo dejstev, ajpa določa, da sodišče na lastno pobudo pridobi dokaze, kolikor je nepristranskost in poštenost postopka in narava zadeve to zahtevajo. Sodišče lahko, na primer, zahtevala posebne dokaze od strank, pridobijo ali izjavami strokovnjakov pripravil ustne obravnave ali gledanje ugotovijo dejstva primera.

Splošno sodišče potem sledi postopek drugačen in do neke mere bolj podrobna postopkovna pravila, zlasti Zakonika o sodnem postopku (cjp, 4/1734, s številnimi spremembami) in zakon o kazenskem postopku (CPA, 689/1997). Stvari so predvsem ustno, stranki pa sta svoje odgovornosti za ugotovitev dejstev in okoliščin, ki so na splošno bolj izrazita kot v upravne sodne postopke. Odločitev okrožnega sodišča se lahko vložijo pritožba pri pritožbenem sodišču, vendar popolnem upoštevanju sodbe potrebna kvalificirana pomena (dovolj civilni zahtevki ali kazensko sankcijo) ali, podredno, odobri poseben dopust za nadaljevanje postopka. Zoper odločitev prizivnega sodišča zahteva vložitev pritožbe pri Supreme Court, ki je predvsem primer precedensi (v nasprotju s vrhovno upravno sodišče). Pod določenimi pogoji je mogoče uporabiti za vložitev pritožbe zoper sklep okrožnega sodišča neposredno pri vrhovnem sodišču, in nekaterih izrednih pravnih sredstev, ki so na voljo tudi na strani Splošnega sodišča.

Poleg tega tudi avtonomne Ålandskih otokov je treba navesti. Ta samoupravne regije je pristojna, da sprejema svojo zakonodajo na številnih področjih, vključno z okoljskimi vprašanji, kot določa Zakon o samostojnosti Ålandskih otokov (1144/1991). Na drugih področjih, kot so sodni sistem in postopke, še naprej uporablja predvsem za državno pravo, kar pomeni navedenih državnih aktov se uporabljajo za sodne postopke. Otoki imajo splošni okrožno sodišče in upravna sodišča, ki delujejo znotraj nacionalnih hierarhije. Vendar odločitve, sprejete s strani regionalne vlade se vložijo neposredno na vrhovno upravno sodišče. Poleg tega centralizacija sodni nadzor okoljskih zadev, opisanih zgoraj, ne uporablja za okoljske zadeve na Ålandskih otokih, to je upravno sodišče obravnava vprašanja o Ålandskih otokov.

III dostop do glavnih zadev

Dostop do informacij o okolju je praviloma urejen z zakonom o odprtosti, aoga vladnih dejavnosti (621/1999), v skladu s katerim uradne dokumente, ki so javno dostopne, razen če je izrecno določeno drugače.

V primerih, ko uradnik ali zaposlen pri pristojnem organu zavrne zahtevo za informacije:

- Je treba navesti razloge za zavrnitev ter zagotovijo navodila o tem, kako je treba ravnati v tej zadevi.
- Po takšni zavrnitvi, zahtevo za dostop se lahko podaljša z organom, da bi ga pregledala z upravno odločbo.
- Zakon določa, da se prošnja za dostop očitno šteje, dostop do njih pa omogočen nemudoma, v vsakem primeru pa v dveh tednih po oddaji zahtevka (štiri tedne za izjemno strogih zahtev).

Če nadzorni organ sprejme končno odločitev negativna, ga je mogoče izpodbijati z upravno pritožbo pri regionalnem upravnem sodišču, kakor je opisano v prejšnjem poglavju. Pritožbe zoper odločitve nekaterih organov vložijo neposredno na vrhovno upravno sodišče. Odločbe organa, na primer kakršno koli odločitev o zavrnitvi zahteva ajpa vključiti navodila za vložitev pravnega sredstva, ki navaja, kje je mogoče vložiti pritožbo in v kakšnem roku, kot tudi druge zahteve za izpodbijanje te odločitve.

Na splošno je pri upravnem sodišču popoln vpogled v upravni spis, izpodbijano odločbo, skupaj z možnostjo, da zahteva dodatne informacije od organa. Zato informacije, katerih razkritje je sporno, je običajno, ki si jih je Sodišče pridobilo z namenom, da prouči utemeljenost razlogov, na podlagi katerih je bil zavrnjen dostop. Pri pregledu odločbe Nadzornega organa, mora sodišče, če bi prišel do drugačnega zaključka, je pristojen za zagotavljanje dostopa do zahtevanega dokumenta.

Pravo trenutno ne določa, v celoti učinkovita pravna sredstva v primerih, ko pristojni organ, ki ima zahtevane informacije zamude pri izpolnjevanju zahtev za dostop; Čeprav te zakonodaje je v obravnavi. Trenutno je dostop do sodišča zahteva odločbo o zavrnitvi, ki jih je mogoče izpodbijati, saj bi bila upravna sodišča niso pristojna za poseganje v zgolj pasivnost organa (glej Del XIII). Vendar pa je mogoče vložiti upravno pritožbo z nadzornega organa ali varuhu človekovih pravic, vendar so ti nadzorniki običajno nimajo pristojnosti za izvajanje omejitev glede pasivne organ v posameznih zadevah.

Kar zadeva regionalno upravo Ålandskih otokov, dostop do informacij ureja regionalno zakonodajo (landskapslagen om allmänna handlingars offentlighet, 1977: 72). Kljub manj podrobne določbe glede prošelj za dokumente je ustreznj postopek v skladu z deželnim zakonom ustreza tisti, ki je bila opisana zgoraj. Enako velja za izpodbijanje zavrnitve na podlagi pritožbe; Z izjemo pregleda pa je navedeno sodišče v nekaterih primerih spremlja zahteve za upravni pregled z regionalnimi vladami. Kot je bilo navedeno zgoraj, pritožba zoper odločitve regionalnih vlad vložijo neposredno na vrhovno upravno sodišče.

IV dostop do sodnega varstva ob sodelovanju javnosti

Zakon o splošnem upravnem postopku

Postopek v upravnih zadevah pa na splošno ureja Zakon o upravnem postopku (APA, 434/2003), ki vsebuje določbe o temeljnih načelih dobrega upravljanja in o postopku, ki se uporablja v upravnih zadevah. Postopek pod APA v okoljskih zadevah, če ni drugače določeno v materialnega prava, ki se uporablja. Kljub temu pa določbe, kakor tudi načela APA se uporablja dopolnilno. Z drugimi besedami, APA določa splošen postopek, ki se nato prilagodi na posebnosti različnih drugih zakonov. Številne vrste okoljskih zadevah upoštevati te prilagojene postopkov. Okoljevarstveno dovoljenje izdajo v okviru SGP in načrtovanja rabe zemljišč v skladu z zakonom o rabi zemljišč in gradnji (luba, 132/1999) so primeri postopkov, ki so obsežno ureja odstopanje od akreditiranega parlamentarnega pomočnika. Poleg svojih regionalnih snov zakonodaje na področju okolja, Ålandski otoki v skladu z regionalnim zakonom, ki ureja upravni postopek (förvaltningslag för landskapet Åland, 2008: 9). Splošni upravni postopek na podlagi regionalnega zakona natančno ustreza postopku v skladu z državno zakonodajo.

Upravni postopek ne vključuje splošne faze preučitve z notranjim pregledom, tj. nosilec odločitev ali višji upravni organ. Vendar materialnega prava lahko predpiše upravne revizijske postopke. Če revizijski postopek, ni mogoče obiti s neposredno vložitev pravnega sredstva pri sodišču. Na primer luba določa, da so sodni postopki pred zahtevo za popravek z občinskimi nadzorni organ v primerih, v katerih je bilo odločeno s podrejeni uradnik na podlagi delegirane pristojnosti. Rok za predložitev zahteve za upravni pregled se običajno krajše od pritožbenega postopka, in se lahko od organa zahteva, da dajo prednost obravnavi zahtevka. Običajno samo tiste, ki so vložile zahteve za upravni pregled imajo pravico izpodbijati odločbo o pregledu v okviru pritožbe, razen če se je spremenila prvotni sklep zaradi zahtevka.

Upravno sodišče je pristojno za pregled postopkovne in vsebinske zakonitosti upravnih odločb, in z izjemo občinskih pritožb (glej točko II zgoraj), ni strogo vezana na obtožbe, predstavljeno v pritožbi. Če je to potrebno, sodišče bo presodilo veljavnost materiala in tehnične ugotovitve, na katerih odločitev temelji. Sodišče lahko vprašanje strokovno znanje organa in ponovno oceniti neodvisno od dejanskega stanja v obravnavanem primeru ali njihovih posledic v obravnavani zadevi. Kot je opisano zgoraj, je Sodišče glede načina izpolnitve svojih obveznosti nadzora vključujejo na primer obdobje opazovanja, da bi preverila ustreznost spletišča ali strokovni organi izven obravnavi te problematike.

Načrti za rabo tal

Odločitve o sprejemu občinskega prostorskega načrta (master ali podrobne načrte) pod luba lahko izpodbija z občinskimi pritožbo pri regionalnem upravnem sodišču. Poleg neposredno vpletenimi stranmi, pravica do pritožbe pripada vsem članom občine. To vključuje registrirana združenja s sedežem v občini. Poleg tega je pravica do pritožbe spada na druge registrirane lokalne ali regionalne organizacije, če se nanašajo na njegovo področje delovanja.

Nasprotno, pritožba zoper regionalnih načrtov, ki so ratificirane s strani Ministrstva za okolje, vložijo neposredno na vrhovno upravno sodišče. Poleg tega so organizacije, ki delujejo na nacionalni ravni, tudi pravico do pritožbe zoper odločitve za odobritev regionalnih načrtov za nekatere okoliščine, določene v aktu. Ker se pregledujejo na podlagi odločitve občinskih pritožbe, sodni nadzor pa je strogo omejen na razloge nezakonnosti, ki jih je navedla pritožnica. Kot izjema od kasacijski značaj občinskega sodbe luba vključuje določbe, ki Sodišču omogoča manjše spremembe tega načrta pod določenimi pogoji. V drugih primerih postopek v skladu s splošnimi postopki v okviru ajpa.

Ålandski otoki so njihovi regionalni zakon, ki ureja načrte in gradnji (Plan- och bygglag för landskapet Åland, 2008: 102). Deželni zakon določa dve ravni načrti: lokalne okvirne in podrobnosti načrtov. Podobno kot njihovi kolegi v okviru luba teh načrtov je odobril občine in občinske vložji pritožbo na Višje upravno sodišče Land. Poleg neposredno vpletenimi stranmi in občanov, pravica do pritožbe v lasti organizacije, registrirane v regiji, če se nanašajo na njegovo področje delovanja.

Okoljevarstveno dovoljenje

Pristojnost za izdajanje dovoljenj v okviru SGP, za dejavnosti, ki lahko povzročijo onesnaževanje okolja (okoljevarstvena dovoljenja) se razdeli med štiri regionalne državne upravne agencije (rsa-agency; AVI, občine in okoljski organi so še dodali). Ureditev izdajanja dovoljenj zajema dejavnosti iz živalskih zavetišč na večjih industrijskih obratih (IPPC), ter dovoljenj, se lahko vgradijo tudi s tistimi v okviru Zakona o vodah. Odločb o izdaji dovoljenja mogoče izpodbijati z upravno pritožbo na Upravno sodišče v Vaasi, ki ima nacionalno pristojnost glede pritožb v okviru SGP. Izjema od tega je Avtonomna Ålandskih otokov, ki imajo

svoje lastne zakonodaje na področju varstva okolja. Odločb o dovoljenjih v okviru te regionalne zakonodaje sprejmejo varovanje okolja in zdravja organ Åland (Ålands Miljö- och hälsoskyddsmyndighet) in v pritožbenem postopku presojo upravno sodišče Land.

Poleg regulacije upravni postopek za SGP vsebuje tudi posebne določbe glede sodnih postopkov. Pravica do pritožbe je nekoliko večje kot v skladu s standardnimi določbami ajpa, ki pripadajo osebam, katerih pravice in interesi so lahko prizadeti z zadevo. Pravico do pritožbe določa tudi registriranih združenj ali ustanov, katerih namen je spodbujati okolje, zdravje in varstvo narave ali splošne kakovosti okolja in katerih področje dejavnosti je na vprašanje o vplivu na okolje. Poleg tega so nekateri organi imajo pravico do pritožbe zoper odločitve, sprejete v okviru SGP. Omogočati sodelovanje med upravnim postopkom ni pogoj za kandidiranje na sodišču, vendar so poleg drugih zahtev za dostavo in objavo odločb o dovoljenju, organ za izdajo dovoljenj je treba podati ločenih obvestila o svoji odločitvi, da vsakdo, ki je vložila ugovor, v postopku ali zahteva takšno uradno obvestilo.

V začetni fazi sodnega postopka o pritožbi se razlikujejo od splošnih pritožbeni postopek:

- Pritožbe se vložijo na organ, ki je izdal dovoljenje, namesto da bi odločitev Sodišča.
- Organ javno objavi, da je vložila pritožbe in ločeno obvesti zadevne zainteresirane strani in organe, da bodo rešitve, ki jih je treba predložiti.
- Šele takrat je celoten spis, predložen upravno sodišče v Vaasi.

Druga značilnost SGP posebej za sodne postopke v primerih je zagotovljena možnost, da sodišče ali dela skupščine, naj izvede inšpekcijski pregled na terenu, tj. manj zavezujočih oblik pregledovalno.

Pristojnost Sodišča in odgovornosti pregleda so enake kot pri drugih upravnih pritožbah zadevah. Tako postopkovne in vsebinske zakonitosti izpodbijane odločbe so odgovorni za pregled ter osnovnega materiala in tehnične ugotovitve. Da pa bi zagotovili dovolj strokovnega znanja, Sodišče številni specializirani sodniki, ki so usposobljeni v tehničnih in naravoslovnih namesto prava, se imenujejo za polnopravne člane upravno sodišče v Vaasi. Pri odločanju o zadevah v okviru EPA ali Zakona o vodah, dveh pravnikov, ki so združeni z enim od teh specializiranih članov, namesto splošno pristojni senat treh pravno usposobljenih sodnikov. Ker niti nacionalne niti SGP povezane specializacije sodišč se uporablja za Ålandske otoke, ki dopuščajo pritožb ravna v skladu z običajno upravno sodišče postopek na upravnem sodišču Ålandskih otokov.

Sklep upravno sodišče v Vaasi mogoče nadalje pritožiti na vrhovno upravno sodišče v običajni način. Sodniki usposablajo v tehničnem in naravoslovnem področju so zaposleni v najvišji stopnji, na podlagi zaposlitve s krajšim delovnim časom. Ti specializirani sodniki sodelujejo tudi pri odločanju o pritožbah zoper odločbe Upravnega sodišča Åland v varstvo okolja in primere. Ustrezno je omeniti, da člani sodišča, specializirana za krajši delovni čas pri odločanju sodelujejo tudi nekatere druge vrste pritožb, kot so tiste, ki delujejo na področju zaščite otrok in neprostoVOLjno zdravljenje in patentov.

Splošno pravilo v vseh upravnih sodnih postopkih, kar velja tudi za okoljevarstveno dovoljenje, je, da upravne odločitve lahko izvrši šele potem, ko se načini in roki za izpodbijanje odločbe na podlagi pritožbe, že uporabljeni. Pritožbe zoper tako odločbo okoljevarstvenega dovoljenja običajno začasno odloži začetek pooblaščenega dejavnosti, dokler se pritožbeno sodišče odloči o zadevi. Kot izjema od tega odložilnega učinka, upravni organ lahko pod določenimi pogoji izdajo začasne odredbe za izvršbo dovoljujejo kljub pritožbam, bodisi skupaj z dovoljenja ali kmalu zatem z ločenim sklepom. Sodišče je pristojno za presojo takega naloga, in kljub temu, da se odloži izvrševanje. Ta sistem opustitvenih tožb, ki je podrobneje opisan v nadaljevanju (oddelek X).

Postopek presoje vplivov na okolje

Postopek presoje vplivov na okolje je urejeno z zakonom o presoji vplivov na okolje (EIA), 468/1994, skupaj z dopolnilno vladne uredbe (713/2006). Uredba vsebuje seznam dejavnosti (prag), za katere je vedno potrebna presoja vplivov na okolje. Poleg tega je državni organ je pristojen za odločanje o tem, ali je treba opraviti presojo vplivov na okolje v primeru drugih dejavnosti („screening“). V večini primerov je to organ, Regionalni center za gospodarski razvoj, promet in okolje (ete-centre; Ely-keskus, ntm-central).

Če je odločba pozitivna, tj. ocenjevalni postopek:

- Odločitev mogoče izpodbijati z upravno pritožbo pri regionalnem upravnem sodišču s strani razvijalca/gospodarskega subjekta.
- Sledi običajni postopek ponovne proučitve v okviru ajpa upravnega pritožbenega postopka, kot je navedeno v prejšnjih kontekstih.

Če je odločba negativna:

- Odločba se lahko izpodbija le v poznejši fazi, v okviru končnega dovoljenja ali druge odobritve odločitev v zadevi.
- Postopkovni pogoji, vključno s pravico do pritožbe, določijo, kako se lahko izpodbijajo odločbe to privolitev

Kot primer odloči, da ne zahteva presoja vplivov na okolje za načrt rabe zemljišč lahko izpodbija, če in ko je načrt odobren, prek komunalnih pritoži na regionalno upravno sodišče, medtem ko bi podoben negativen sklep pred okoljsko dovoljenje se skupaj z dovoljenjem, izpodbijati z upravno pritožbo na Upravno sodišče v Vaasi.

Tako vsebinske in postopkovne zakonitosti odločitve o predhodni preveritvi mogoče pregledati na tej točki ter pooblastil Sodišča za pregledovanje v skladu s pregledom odločitve o odobritvi. Začasni izkazi, ki jih izda usklajevalni organ med postopki ali sklepanjem faze postopka ocenjevanja niso posebej mogoča. Namesto tega je PVO določa, da bistvene pomanjkljivosti pri ocenjevanju, ki prav tako zajema tako vsebinske in postopkovne pomanjkljivosti, se je mogoče sklicevati zoper končno odobritev sklepa. Po potrebi lahko Sodišče potrdi veljavnost spornih ugotovitev presoje vplivov na okolje. Udeležba ali med postopkom presoje vplivov na okolje ni formalni pogoj za izpodbijanje odločitve o odobritvi ali bodisi PVO pred njim. Dejstvo, da je bila ocena popolnoma opustila mogoče sklicevati na podoben način, ki je v skladu z ustaljeno sodno prakso pomeni upravno sodišče je pristojno, da preveri potrebo po presoji, ali je bila odločba izdana ali ne, pod pogojem, da je vzpostavljena potrebna dejstva za rešitev tega vprašanja.

Izvršljivost in opustitvene tožbe ureja postopek za odobritev sklepa. Poleg tega zakon o presoji vplivov na okolje določa, da če izvedba projekta ne zahtevajo dovoljenja ali druge odobritve odločitev, pri čemer je izvajanje začelo zahtevane presoje vplivov na okolje, pristojni državni organi pooblastilo, da odredijo, da se to izvajanje ustavi, presoja vplivov na okolje ni bila izvedena.

Postopek presoje vplivov na okolje na Ålandskih otokih ureja landskapslag om miljökonskvensbedömning deželni zakon (2006: 82) om miljökonskvensbedömning landskapsförordning in odloka (2006: 86). V nasprotju s tem je postopek ne obstaja ločen organ, odgovoren za preglede, tj. pristojnemu upravnemu organu v glavni dovoljenja ali soglasja zadeve odloči, ali je treba izvesti presojo vplivov na okolje, če se ne zahteva neposredno z zakonom. Možnosti izpodbijanja odločitve in uveljavljanje nepravilne presoje vplivov na okolje ustreza tisti, ki je bila opisana zgoraj. Pritožba se vložijo pri upravnem sodišču Ålandskih otokov ali vrhovno upravno sodišče, odvisno od soglasja upravni organ, katerega odločba se izpodbija.

V. Dostop do sodnega varstva zoper ravnanja ali opustitve

Ponavadi so najbolj dostopne poti za posamezno zaprositi za uveljavljanje okoljske odgovornosti od zasebnih subjektov do pristopa pristojni občinski ali državni organ s prošnjo za izvršilne ukrepe. **Zasebno uveljavljanje javnega prava ni mogoče, tj. posamezniki ne morejo sprejeti druge zasebne stranke pred Sodiščem zaradi kršitev okoljskih odgovornosti javnosti.**

Zasebno izvrševanje je mogoče okoljske obveznosti. Nadomestilo za škodo, nastalo zaradi okoljske obremenitve, kot so poškodbe ali škoda na lastnini, zdravju finančno izgubo, lahko zahteva na Splošno sodišče. Obstaja poseben zakon, ki ureja to vrsto zasebnih odškodninskih zahtevkov, Zakon o nadomestilu za okoljsko škodo (737/1994), ki dopolnjuje splošno odškodninski odgovornosti (zakon 412/1974). Prvi akt zajema tudi stroške ukrepov za preprečevanje okoljske škode, ki ogroža osebo ukrepi ter ukrepi za obnovitev prizadeto okolje. To pomeni, da je mogoče pridobiti sodno odločbo v zvezi s stroški za povrnitev nepremičnine neposredno zoper zavezanca, ne da bi zahteval nalog za čiščenje ali javnih organov. Razen redkih izjem se posamezniki ne morejo drugače izterjavo odškodnin za škodo na javni interes za okolje. Nekatere dejavnosti in položaje, kot so emisije zaradi ekstrakcije ali permit-authorized zemljišč, onesnaževanje vode, so posebej urejene odškodninskih postopkov, ki obidejo zakonodajo s splošno odgovornostjo. Ne more se običajno zahteva opustitvenih odredb zoper ponudnike neposredno na sodišču; Pristojni upravni organ mora biti nadzor, ki se uporabijo za take izvršitve.

V osnovi enake možnosti, ki so na voljo v zvezi z zahtevki proti javnim organom: Za pridobitev sodne odločbe zahteva javni organ ukrepa, prvostopenjski sklep nadzornega organa na splošno zahtevati. Ob pregledu te odločbe samo upravna sodišča so pristojna za izvršilne ukrepe. To, kar je bilo navedeno zgoraj glede pravnega sredstva zoper nedejavnost organa velja tudi tukaj (glej Del XIII). Državni organi za nadzor in pritožbe je podrobneje opisan v nadaljevanju (del VI). Po drugi strani, povrnitev škode, nastale zaradi izvajanja prerogativ javne oblasti je pod nekaterimi pogoji lahko uveljavlja neposredno pri Splošnem sodišču na podlagi Zakona o odškodninski odgovornosti. Seveda, če se zahtevki zoper država oziroma občina kot subjekt, na primer, enako odgovornost kot za zasebne subjekte, ki uporabljajo postopke.

Kar zadeva izvrševanje, z zahtevo, da pristojni nadzorni organ, ustrezeni organ za pristop je na splošno opredeljena v veljavni zakonodaji ali v primeru snovi z občinskimi organi v občinskih predpisih, izdanih na podlagi tega zakona. Zato sporazum o gospodarskem partnerstvu, na primer opredeli pristojni državni nadzorni organ ter zahteva, da določijo enega od njegovih odborov kot lokalni nadzorni organ. Ete-center na državni ravni, je običajno, da pristojni nadzorni organ v okoljskih zadevah.

Zakon opredeljuje vsebino nadzornega organa izvršilne pristojnosti, tj. pristojnost organa, da uporabijo upravne prisile proti osebi, ki krši določbe Zakona. Odvisno od zadeve to lahko na primer vključujejo naročila v skladu z dovoljenjem, preprečevanje ali odpravljanje okoljske škode ali preklicu dovoljenja. Načeloma lahko vsak pristop agenciji skupaj z zahtevo za take izvršilne ukrepe

iz nadzorni organ, čeprav nekatere okoljske akti vsebujejo posebne določbe o upravičenosti. Med druge oblike upravne prisile, se uporablja postopek, opisan v tem bistveno za izvrševanje obveznosti, ki spadajo v ureditev direktive o okoljski odgovornosti, delno preneseno z aktom o odpravi nekaterih okoljsko škodo (383/2009).

Ne glede na to, ali je javna odgovornost nadzora ali drugih snovi, ki je bil sprožen na podlagi zasebnega zahtevo ali na lastno pobudo organa, končno odločitev o zadevi običajno lahko predmet pritožbe na predpisan način. To pomeni, da je odločitev nujna za odpravo razmer, operator da prekrši svoje dovoljenje, na primer, mogoče izpodbijati zadevnega prevoznika, sklep, da se ne zahteva od upravljavca lahko izpodbijala ena zainteresirana tretja stran (npr. nevladna organizacija, ki je zahtevala izvršitev). Kot ponavadi, pravica do pritožbe snovi ureja veljavno pravo. Običajno pravico do pritožbe zoper odločitev v zvezi z izvrševanjem je bolj omejena kot v zadevah glede izdaje dovoljenj, vendar to nikakor ni vedno tako. V večini primerov vsaj sosed in nevladne organizacije imajo pravico do pritožbe. Kar velja poudariti, da dejstvo, da je nadzorni organ odločil o zaprosilu za izvršitev, sam po sebi ne podeljuje zainteresirani osebi, ki je podal zahtevo, tj., pritoži pri sodišču.

Glede Ålandskih otokov, stanje Odškodninskega prava se uporablja v avtonomni regiji. Prav tako se organu prosilcu za uveljavljanje načel ustreza tisti, ki je bila opisana zgoraj. Glavni nadzorni organi na otokih so varovanje okolja in zdravja organa Ålandskih otokov, regionalne vlade in občinskega krepitev nadzornih organov.

VI Drugi načini dostopa do sodnega varstva

Kot je bilo navedeno zgoraj, poleg neposredno zoper upravne odločitve, tudi možnost, da upravna pritožba ni na voljo. Pritožbe se lahko vložijo v občinski ali državni nadzorni organi, kadar je to primerno, ali sta najvišji nadzorniki.

Parlamentarni varuh človekovih pravic in pravosodni kancler z vlado sta vrhovni nadzorniki javnih organov in uradnikov, skladnost z zakonodajo in prakso dobrega upravljanja, s poudarkom na temeljnih in človekovih pravic. Pri manjših razlik jurisdikcij vrhovnega nadzorniki večinoma enake, in razširiti tudi na organe avtonomnih Ålandskih otokov. Da bi nadzornikom predstavili svoja mnenja in vloženi pritožb, izdajo tudi uradni opomini ter sproži kazenski pregon nepravilnosti. So nadzorniki lahko začne preiskave na lastno pobudo. Kaže, da vrhovno nadzornikov so pristojna za preiskovanje zakonitosti dejavnosti sodišč in sodnih uradnikov, ki seveda skrbno razmisliti glede delitve oblasti in neodvisnosti sodstva. Z nadzorniki niso pristojni, da zahtevajo organi ali uradniki v posameznih zadevah ali za razveljavitev ali spremembo odločb ali vložitev lastne pritožbe.

Vsebuje tudi številni specializirani nadzorniki v nacionalni pristojnosti, kot so varstvo osebnih podatkov, varuh človekovih pravic in varuh človekovih pravic manjšin, na primer, vendar ne tako funkcijo, zlasti pri okoljskih zadevah. Namesto upravne pritožbe se lahko vložijo pri lokalnih ali regionalnih upravnih organov, ki imajo nadzorno funkcijo, kot je na primer Superior občinska uprava navedeni ete-centre ali rsa-agency.

Poleg tega nadzor ali drugi organi pogosto pravice izpodbijati okoljskega odločanja na enak način kot fizične osebe. Običajno je ta organ pravico do pritožbe v okoljskih zadevah je predpisana za ete-centre. O tem Organ lahko odločitev o nadaljnji uporabi to možnost, da jo izpodbija, ni pa pomeni, da dejansko sili organ uporabiti svojo pravico do pritožbe.

V okviru kazenskega postopka je državni tožilec je na zahtevo dolžan opravljati zasebni odškodninski zahtevek v imenu oškodovanca. Ta pomoč se zagotovi brezplačno, in je lahko tožilec zavrne le, če je zahtevek očitno neutemeljen ali njegova predstavitev bi pomembno vplivalo na pregon primera. Oškodovanci imajo tudi sekundarna pravica do pregona. Z drugimi besedami, v kazenski zadevi, v katerih se tožilec odloči, da ne bo preganjalo storilca kaznivega dejanja, lahko oškodovanec tiska kazenska obtožba zaradi kaznivega dejanja in o zadevi odloči Sodišče.

Na nacionalni ravni obstaja več tožilcev, specializiranih za okoljske zadeve, ki se lahko določi s posebnim namenom, za primere izven svojih običajnih pristojnosti.

VII procesno upravičenje

Pravdn a sposob nost	Upravni postopek	Sodni postopek
Posam ezni ki	Obveznost zaslišanja strank v upravnem postopku običajno urejajo veljavna zakonodaja snovi (APA); Druge države lahko sodelujejo v okviru javnega posvetovanja.	Pravica do pritožbe za neposredno prizadetih strani kot tudi za druge snovi, ki jih določa veljavna zakonodaja; Vsi člani občine, na področjih, na katerih se uporabljajo občinski pritožbe.
NVO		

	Z redkimi izjemami, ni posebnih določb o položaju v upravnem postopku, tj. nevladnih organizacij lahko na splošno sodelovanje v okviru javnega posvetovanja.	Pravico do pritožbe določa snovi v najpomembnejših okoljskih vprašanj, do določene mere pa tudi v sodni praksi. Nevladna organizacija se mora registrirati, in nekatere zahteve glede področja delovanja (geografska /registracije so običajno predpisane namene).
Drugi pravni subjekt i	Druge zasebne pravne osebe imajo običajno pravice do soodločanja v skladu z istimi pravili kot posameznike.	Običajno druge zasebne pravne osebe pravico do pritožbe posameznikov v skladu z istimi pravili.
Ad hoc skupine	Sodelovanje v okviru javnih posvetovanj; Drugače kot v obliki posameznikov.	Ne, tj. samo v zmogljivosti, ki posameznike.
tuje nevladne organizacije	Pravice do soodločanja v čezmejnih vplivov na okolje; brez pogodb in drugih sporazumih so lahko določene pravice v drugih postopkih.	Pravica do pritožbe v skladu z običajnimi določbami, in sicer običajno temelji na področju delovanja, ob upoštevanju morebitnih obveznosti, ki izhajajo iz obmejnih ali drugih pogodb.
Drugo [1]#_ft n1	Snov, ki se uporablja zakon, lahko določijo, da državni organi, občinami in/ali občinski organi, s katerimi se je treba posvetovati pred odločanjem.	Državni organi, občinami in občinskim organom lahko pravico do pritožbe v skladu z veljavno zakonodajo ali na podlagi ajpa snovi.

Pripombe, ki so bile podane v tabeli zgoraj, znaša približno posploševanja. Določbe o pravicah in stalnega sodelovanja med upravnim postopkom in pritožbenem postopku spreminja glede na veljavno snovi in/ali procesnega prava.

Običajno je materialno pravo določa, kdo naj bi posebej sporočila in/ali so v upravnem postopku in ali je neke vrste širše javno posvetovanje poteka pred odločanjem. Če postopek ni posebej urejen, splošne določbe takšnega sporazuma uporabljajo. APA določa položaj kot stranka v zadevi, če so njegove pravice, obveznosti ali interesi so prizadeti z zadevo, in zahteva, da se ta stranka zaslišana pred sprejetjem odločitve o zadevi. Poleg tega je APA zahteva, da organ druge rezerve tudi priložnost, da sodeluje pri zadevah, ki imajo lahko velik vpliv na življenjske in delovne pogoje, ki niso pogodbenice. V večini primerov zakonodaja določa širše okolje snovi in/ali posvetovanje. V okoljevarstvenem dovoljenju, na primer stalnega SGP določa izrecno (pravica osebe, da se izjasni" za vsakogar, čigar pravice, interesi lahko vplivajo obveznosti, ter zagotavlja drugo možnost, da izrazijo svoje mnenje v splošnem javnem posvetovanju (pisno). NVO niso običajno predpisane stalnega v upravnih postopkih, ki so na splošno lahko sodelujejo v javnih posvetovanjih, če so predvidene kot del postopka.

Kot je bilo navedeno, so ajpa zagotavlja splošno pravico do pritožbe zoper upravne odločbe. Ta pravica pripada vsakomur, za kogar je naslovljena odločitev ali čigar pravice, obveznosti ali interesi so neposredno prizadeti z odločitvijo. Vendar bistvene okoljske zakonodaje pogosto vključujejo nadomestila določbe, za katere je značilno, da predpišejo širše pravice do pritožbe. Tako je, na primer, določa splošne pravice do pritožbe za vse osebe, katerih pravice in interesi so morda prizadeti z zadevo, medtem ko luba določa podrobnejši okvir za pravico do pritožbe zoper različne vrste gradbenih dovoljenj in dovoljenj za rabo zemljišč v skladu z režimom. Poleg tega se odločitve, ki so predmet pritožbe, kot so občinski odločitve v zvezi s prostorskim načrtovanjem, lahko izpodbija vsakdo, ki je del občine, ki vključuje kakršno koli posamezniku, korporaciji s sedežem v občini itd. ter vsakdo, ki poseduje ali uporablja premoženje v občini.

Pravica do pritožbe proti NVO za večino, vendar ne za vse vrste odločitev. Poleg tega sodna praksa določa nadaljnje pravice do pritožbe tudi v nekaterih zadevah, kjer ni bilo izrecno predpisano z zakonom. NVO, ki morajo biti registrirane, da bi pravico do pritožbe. Poleg materialnega prava, ki se uporablja, običajno vključuje zahteve glede organizacije geografske in/ali bistveno področje delovanja. Zato sporazum o gospodarskem partnerstvu, na primer določa pravico do pritožbe pri registriranih združenj ali ustanov, katerih namen je spodbujati okolje, zdravje in varstvo narave ali splošne kakovosti okolja in katerih področje dejavnosti je na vprašanje o vplivu na okolje. V primerih, pri katerih se povezava med NVO, izpodbijana odločba ne more biti samoumevna, kot so različna združenja stanovalcev vasi ali podzakonskega akta, na primer organizacije so navadno posvetovanje za reševanje pravico do pritožbe. Ni zahtev, ki se nanašajo na dejavnost ali več članov.

Ko pravica do pritožbe, vendar se pritožnikov, ki so lahko nevladne organizacije ali posamezniki, na splošno niso omejena na uveljavljanje oslavitve njihovih lastnih pravic ali interesov, temveč se lahko izpodbijajo odločbo na podlagi javne interese. Je zadevna zasebna stranka lahko torej izpodbija rudniški dovoljenja na podlagi ogroža habitat zaščitene vrst, na primer.

Kot je opisano, Sporazum predvideva javno obvestilo/posvetovanje tudi med sodnim pritožbenim postopkom (glej oddelek IV). Drugi sodni postopki v okoljskih zadevah ne taki stopnji in, posledično, določa le posvetovanje z neposredno zainteresiranimi stranmi. Možnosti za udeležbo nevladnih organizacij in drugih članov javnosti, ki niso izpodbijale zadevno odločbo, so torej zelo omejene. Obstajajo pa nekatere sodne prakse Sodišča s povezovanjem non-appellant posameznikov/subjektov glede njihovega sodelovanja v upravnem postopku.

Poleg občinskih pritožbe ni actio popularis v zvezi z dostopom do sodišča. Obvestilo o možnosti, da zahtevajo ukrepanje na nadzorni organ, vendar (glej oddelek V). O zadevah iz Sporazuma o gospodarskem partnerstvu, sledi pa drža, da PVO zadevah ajpa ali je v postopku končne odobritve zadevah (glej oddelek IV).

Sodelovanje v postopku presoje vplivov na okolje projektov, ki bodo verjetno imeli pomembne čezmejne vplive, je opisan v nadaljevanju (oddelek XVI). V drugih postopkih stalnega in sodelovanje posameznikov, ki imajo sedež v drugih državah kot tudi tuje nevladne organizacije so v glavnem ureja obmejnih pogodb in drugih dvostranskih ali večstranskih sporazumov, in predpisi o prenosu le-teh. Zlasti konvencija o varstvu okolja med Dansko, Finsko, Norveško in Švedsko (Nordijski sporazum o varstvu okolja, SopS 75/1976) mora biti navedena. Običajno se ujema s stalnim domačih udeležencev, kar velja zlasti za državljane zgoraj navedenih nordijskih držav. Nekateri sporazumi prav tako vsebujejo podobne določbe o enakem obravnavanju v zvezi s pravico do pritožbe. Vsekakor iz sodne prakse v zvezi z zakonom o vodah, na primer tuje nevladne organizacije so bile dodeljene pravice do pritožbe na podlagi enakih meril kot za domače nevladne organizacije, tj. temelji na področju delovanja. Zaradi pritožbe, vložene zoper estonskega nevladne organizacije dovoljenje za plinovod Severni tok sta bila poleg domačih pritožb, na primer.

Kot del sodne oblasti, ki spada pod pristojnosti držav, pravica do pritožbe urejena z zakonodajo države članice, tudi na Ålandskih otokih. Tako pravica do pravnega sredstva v okoljskih zadevah se običajno rešujejo v skladu z državno zakonodajo v skladu z veljavno regionalno zakonodajo.

Državni in občinski organi in občine so procesne pravice v upravnih zadevah ni pristojno odločati. V okoljskih postopkih, je povsem običajno, da pristojni upravni organ dolžan posvetovati z drugimi javnimi subjekti, preden sprejme odločitev. Takšno posvetovanje lahko brezpogojne obveznosti ali odvisna od okoliščin zadeve. Prav tako določa nekatere bistvene okoljske zakonodaje pogosto organi pravico do izpodbijanja odločitve pristojnega organa. Če ta organ pravico do pritožbe ni izrecno določeno, lahko Nadzorni organ tudi poskušala uveljavljati temelji na splošni določbi v ajpa, v skladu s katerim je bilo izdano, če je to nujno za varovanje javnega interesa, ki jih organ nadzira. Običajno je pravica do pritožbe v predpisanem regionalnim ete-centre zadev, o katerih odloča občinski organi ali drugi državni organi. Občinski organi za varstvo okolja in zdravja, regionalni ali nacionalni muzej oblasti ter občin so primeri drugih organov, ki imajo lahko pravico do pritožbe. Z izjemo posebni posvetovalni postopek v pritožbenem postopku v okviru SGP, kot „ekstra“ organi nimajo stalnega sodišče v drugem položaju kot pritožnik.

Najvišji nadzorniki zakonitosti nimajo stalnega ali pravici do pritožbe v upravnih zadevah. Poleg tega običajno nimajo stalnega druge varuhe človekovih pravic v okoljskih zadevah. Zgoraj navedena izjema, ki se nanaša na civilnopravne odškodninske zahtevke, tožilci stalnega je omejeno na kazenske postopke; nimajo stalnega v okoljskih zadevah. Kot je bilo že navedeno (glej oddelek V), civilne tožbe zaradi javnega interesa, običajno ne more biti pred Splošnim sodiščem. Prav tako je samo sekundarna pripada pravica do pregona oškodovancu.

Ne obstaja nikakršen sistem skupinskih tožb v okoljskih zadevah.

VIII pravno zastopanje

Enostaven in poceni dostop do sodišča eden izmed temeljev upravnega sodnega postopka, in posledično, pravnega svetovalca ni obvezna v nobeni okoljski upravne sodne postopke. Ni niti v praksi zelo pogosto privlačna posamezniki ali nevladne organizacije, naj zaposlujejo svetovalce. Za družbe, pri čemer zadevna pogodbenica pritožnica ali drugače, je bolj običajno. Ajpa se ne zahteva, kadar se uporablja, ki imajo diplomu s pravnega področja ali drugih usposabljanj, vendar le splošne ustreznosti poziva.

Zagovornik ni obvezen postopek na splošno sodišče, vendar je bolj običajna. V nasprotju z ajpa cjp, zahteva tudi pravno opredelitev osebe, ki deluje kot svetovalec ali odvetnik, razen pri nekaterih vrstah zadev (ki vključuje zemljišča, sodnih zadev).

Ni uradnih certifikatov za okolje odvetnikov v posebnih, z izjemo študij iz diplomante in podiplomske stopnje izobrazbe. Kljub temu obstajajo Odvetniki in odvetniške pisarne različnih velikosti, ki ponujajo okolju specializiranega pravnega zastopnika. Večina večjih podjetij, ki ponujajo storitve na področju okoljskega prava, čeprav običajno v okviru gospodarskega prava. Ni celovitega registra okolju specializirane odvetniške pisarne ali odvetniki, ki so na voljo. Finska odvetniška zbornica zagotavlja iskalnik, ki omogoča iskanje članov in podjetij glede na lokacijo in strokovnih področij, vključno s področjem okoljskega prava, ki vključuje organe na Ålandske otoke (povezava na koncu dokumenta). Nevladne organizacije, ponavadi ne navajajo pravne storitve.

IX dokazov

Pri obravnavi pritožbe, upravno sodišče ima običajno dostop do celotnega upravnega spisa (zahteva od organa, skupaj z izjavo, v kateri je običajno prvi korak za obravnavo pritožbe). Kot je bilo ugotovljeno zgoraj, se nadalje ajpa nalaga splošno obveznost, da razišče zadevo na sodišče.

- Cilj je določiti objektivna dejstva zadeve.
- Računsko sodišče izpolnjuje svoje obveznosti tako, da zahteva dokazila, se zdi potrebno ali koristno poleg upravnega spisa.
- Običajno je cilj take zahteve organ, medtem ko so stranke postopka so priložnost za svoj račun.

To načelo je skladno z sodno preiskavo, ni jasna splošna pravila glede dokaznega bremena v zvezi s strani pritožbenih postopkov. Implicitna načela so se razvile določene za različne vrste zadev in počitek, včasih tudi na sodni praksi Sodišča Evropskih skupnosti. Vendar je treba poudariti, da so vprašanja v zvezi z dokazom, ki ga običajno odpravljene v upravni organ prve stopnje, pa je naloga Sodišča prve stopnje ni toliko uporabiti nove dokaze, saj gre za pregled dokazov, ki so že bili predloženi organu, pa tudi njihova ocena, ki jo je izdal organ. Poleg tega, da zahteva dokumente ali mnenja iz prve stopnje organ in stranke, sodišče lahko olajšajo nadzor z drugimi sredstvi ter:

- Sodišče lahko posvetuje z drugimi organi, ali se dogovorijo za ogled ali zaslišanje.
- Pogodbenice uvedejo lastne dokaze in argumente v podporo svojim trditvam.
- Pogodbenici lahko tudi zahteva, da sodišče uporabi vsa sredstva preiskave, ki so na voljo.

Sodišče ima diskrecijsko pravico pri odločanju, ali naj se strinja z zahtevkom stranke. Polje proste presoje, odvisno od vrste zahtevka in zadevo, in zavrnitvijo nadaljnji preiskavi se lahko uveljavljajo zoper sodne odločbe, če je mogoče vložiti nadaljnjih pritožb.

Upravno sodišče je brezplačna za neodvisno presojo dokazov in ponovno oceniti dejstva v zadevi. V zvezi s tem Sodišča ne zavezujejo niti trditev strank; tj. stranke običajno ne morejo rešiti na dejstvih primera. Seveda očitkov, ki se nanašajo na dokaze, ki bodo usmerjala pozornost Sodišča na tem področju. Kot je bilo navedeno zgoraj, je Sodišče pristojno za nadzor razširi na tehnične ali druge znanstvene podlage izpodbijane odločbe. Zato je Sodišče na vprašanje znanstvene študije ali strokovna računov, ne glede na to, kdo jih je predložil ali, na zahtevo katerega. Pomembno pa je ponoviti, da je upravno sodišče v Vaasi nacionalnih pristojnosti v pritožbenem postopku, z zadevami iz SGP in Zakona o vodah, uporabi sodnikov v fizičnih in tehničnih znanosti, da bi zagotovila dovolj strokovnega znanja za to (glej oddelek IV).

Splošno pravilo je mogoče zagotoviti ne glede na vpliv ali posledice novih dokazov v pritožbenem postopku. Nove strokovne študije, ki jo tožeče stranke zoper odločbo o izdaji dovoljenja, lahko na primer prepričljivo dokaže, da je lahko odločba nezakonita, je morda treba vrniti zadevo in novi dokazi se (ponovno) na prvi stopnji, ki jih organ za izdajo dovoljenj. S svojimi non-jurist sodnikov je upravno sodišče v Vaasi seveda bolje opremljena za neposredno oceno znanstvenih dokazov in predložitve meritorno odločitev, tudi na podlagi novih dokazov, sodišče pa je seveda treba paziti, da se ne posega pretirano v prvi vrsti diskrecijsko pravico uprave. Zato je stranke ne bi smele čakati na pritožbeni stopnji pred uvedbo dokaze, pomembne za zadevo, kadar imajo možnost, da to stori že med upravnim postopkom.

Splošno sodišče je isto glavno pristojnost za ocenjevanje dokazov, vendar je poudarila, da v civilnih sporih obseg nadzora Sodišča na tem področju je ponavadi omejena izključno na trditve in dokaze, ki so jih predložile stranke. Prav tako tudi vloge strank pri zagotavljanju strokovnega znanja je precej bolj izrazita.

X sodno prepovedjo

V skladu s splošnimi določbami glede izvršljivosti v okviru ajpa upravna odločba, ki se potegujejo za pritožbe ne izvrši pred (običajnim) pomeni izziv, tj. sklep pridobil „pravne veljavnosti“ (saanut lainvoiman, vunnit Laga Kraft). To pomeni, da se za vložitev pritožbe zoper odločbo običajno samodejno ovira njeno izvrševanje.

Okoljska in druga dovoljenja pogosto predvidena možnost zahtevati pravico začeti delo in dejavnosti v skladu z dovoljenjem sklepa ne izpodbija zoper njo. Kot pogoji za pridobitev take pravice, da začne, se snovi iz veljavne zakonodaje, lahko različen, vendar običajno zahteve so:

- tehten razlog za takojšnjo izvršitev
- da ne bi izničilo namen pritožbe zoper odločbe
- Tožeča stranka navaja, da je sprejemljiva stopnja varnosti,

Pravico, da se lahko dodeli skupaj z dejanskimi dovoljenji ali na posebno zahtevo, predloženo v določenem časovnem obdobju po tem, ko je potekel rok (običajno 14 dni). V večini primerov vložiti zahtevek za pravice in vložiti naknadno določi organ za izdajo dovoljenj.

Upravno sodišče, pri katerem je bila izpodbijana odločba o dovoljenju, je pristojna za pregled, ki podeljujejo pravico, da začnejo in, na zahtevo pritožnika ali na lastno pobudo. V postopku izdaje začasne odredbe položaj ustreza položaju v postopku v glavni stvari. Sodišče prve stopnje lahko razveljavi ali spremeni vrstni red ali kako drugače omogočiti sodno prepoved. Praviloma ukrepi, ki povzročajo ali obstaja nevarnost nepopravljive učinke na okolje, se ustavijo. Začasno odločitev Sodišča, ne glede na to, ali so pozitivni ali negativni, običajno ni mogoče izpodbijati ločeno, temveč za vprašanje začasne odredbe lahko znova povečala, če končna odločitev Splošnega sodišča izpodbija pri vrhovnem upravnem sodišču. Vendar pa je mogoče vložiti nov zahtevek za odredbo z isto sodišče, ki temeljijo na primer na spremembo okoliščin. Obstajajo tudi ureditve, v okviru katerih pravico, da odločajo na prvi stopnji pristojno pritožbeno sodišče (npr. v skladu z Zakonom o vodah) ali kadar je mogoče na pritožbeno sodišče za izdajo takega naloga, skupaj z odločbo o zavrnitvi pritožbe zoper dovoljenje (npr. sporazumi o gospodarskem partnerstvu).

Obstajajo tudi nekatere vrste odločb, ki so neposredno izvršljivi, preden so postale pravno zavezujoče, in sicer kljub pritožbam, razen če pritožbeno sodišče odloči drugače. Primeri vključujejo odločitve za uvedbo zaščitene habitata ali za uveljavljanje varstva v skladu z Zakonom o ohranjanju narave. V primerih, ko ne obstajajo posebne določbe v zvezi z izvršljivostjo, ajpa zagotavlja splošno možnost izvedbe pred pravno veljavo. Ta sklep je dovoljena, če je izvršitev odločbe, značilnosti, ki zahtevajo takojšnje izvršitve ali če njihove izvršitve ni mogoče odložiti zaradi javnega interesa. Prav tako naj bi bilo mogoče izpodbijati pred upravnim sodiščem.

Ne zahteva se nobena varščina prosilca za sodno prepoved, ne glede na to, ali temelji na izvršljivost dana pravica začeti ali drug nalog za izvršbo.

Druge oblike začasnega sodnega varstva je pristojnost sodišča, da odredi upravno odločbo, ostanejo v veljavi do sprejetja novega sklepa v primeru, ko je Sodišče razveljavilo. Primer uporabe bi bilo, če sklep o izvajanju naravovarstvenih razveljavi in vrne v ponovno obravnavo ali podaljšanju delne nepravilen postopek.

XI stroškov

V upravnem sporu se pristojbina zaračuna po sodnem postopku je pritožnica po navedbah tožbeni stopnji (od začetka leta 2011):

- Upravno sodišče: 90 EUR
- Vrhovno upravno sodišče: 226 EUR

Nekatere vrste zadev so izrecno oproščeni plačila, čeprav ti niso običajno okoljskih vprašanjih. Poleg tega pritožniki posamezniki v določenih okoliščinah lahko izvzete. Bistveni razlog za izjemo je, da pritožnica uspešna pri izpodbijanju (se ne uporablja na Vrhovno upravno sodišče). Pristojbina se ne zaračuna za pritožbe, zavreči brez preučitve njene utemeljenosti, npr. če se pritožbe niso predloženi pravočasno ali če ni pravice do pritožbe kakor tudi v primeru pritožb, prekličajo. Če je pritožba zavrnjena ali izredni dopust za pritožbe zavrne vrhovnega upravnega sodišča je pristojbina za polovico.

Ni nobenih dodatnih sodnih taks za morebitne dodatne faze postopka, npr. prošnje za sodno prepoved ali ureditev ustnega zaslišanja ali gledanja. Poleg tega stranke ne bodo nastale stroške za druge ukrepe sodišča pri preiskavi zadeve, kot so nakup izjavo strokovni organ.

Kadar več oseb skupaj vložijo pritožbo, samo ena pristojbina.

Glede strani ajpa lastnih stroškov, določa splošno pravilo, v skladu s katerim vsaka stranka nosi svoje stroške preskušanja, razen če bi bilo to nesorazmerno glede na okoliščine. To vključuje pristojbine za pravnega svetovalca, ter morebitne stroške za proizvodnjo izjavami strokovnjakov ali drugih dokazov na lastno pobudo. Če se izvede ustna obravnavo, je odgovorna država za nadomestilo pričam in izvedencem, ki jih razpiše sodišče na lastno pobudo. Stranke, na drugi strani pa so običajno zavezana za povračilo prič, ki so imenovani.

V zvezi z izzetjem iz lastnih stroškov, tj. obveznosti, druga oseba ali organ, katerega odločba je izpodbijana, naj nosi te stroške v celoti ali delno, odvisno od okoliščin primera sojeno na sodišču presoja za vsak primer posebej. Zlasti je rezultat ajpa določa, da se upoštevajo. Poleg tega za presojo odgovornosti javnega organa, se upoštevajo zlasti ali je postopek je prišlo zaradi napake organa. Poleg tega je ajpa meni, da posamezniki lahko odgovarja za stroške javnega organa, če je zahtevek očitno neutemeljen. V praksi je izjemno tudi za zasebne stranke, ki je obvezan plačati stroške drugih zasebnih strank. To pomeni, da je treba vprašanja v zvezi s stroški običajno vrtijo okoli vprašanja, ali je organ dolžan plačati stroške uspešne stranke. Vendar je treba ponoviti, da upravni sodni postopek ponavadi razmeroma nizke stroške in je precej bolj običajno, da zasebne stranke trdijo brez stroškov na sodišču, kot to počnejo.

Za Splošno sodišče po sodnem postopku, se zaračuna provizija od tožnika oziroma pritožnika (na začetku leta 2011) z ustreznimi ali podobnimi izjeme v upravnem postopku:

- Okrožno sodišče (vključno s Land Court): 60–180
- Court of Appeals: 182 EUR (90 EUR v kazenskih zadevah)
- Vrhovno sodišče: 226 EUR (113 EUR v kazenskih zadevah)

Za razliko od upravne sodne postopke, načelo „kdor izgubi, plača“ uporablja v civilnih sporih na Splošno sodišče. To pomeni, da je stranka, ki izgubi spor je odgovoren za razumne stroške potrebnih ukrepov nasprotne stranke. Določa tudi nekatere cjp je bolj specifični razlogi za oprostitev ali znižanje odgovornosti, vključno neresnih pravnih postopkov, utemeljeni razlogi za pregon primera, ki je izgubilo ali okoliščin, ki bi odgovornost sicer očitno nerazumna. Če se osnova ali razumnosti prijavljenih stroškov soočajo z odgovorno osebo, Sodišče odloča o stroških za vsak primer posebej.

Glede na raziskavo, ki jo je nacionalni raziskovalni inštitut pravne politike, povprečni stroški pravne pomoči leta 2008 v sporu v civilnih postopkih na okrožnem sodišču so bili 6 543 EUR in 5 554 EUR s strani tožnika, toženca. Povprečna odgovornost naložijo stranki, ki ni uspela, je znašal 5 277 EUR. Povprečna (mediana) urna postavka, obračunana za pravnega svetovalca znašala 160 EUR, kar je povsem v skladu z več splošnih študij pristojbin za pravnega svetovalca.

XII mehanizmi finančne pomoči

Poleg kategoričnih izjem od pristojbin, ki so bile omenjene zgoraj, se izvzetje lahko odobri na podlagi nerazumnosti glede na posamezen primer, referentko iz/poročevalca, ki je zadolžen za pristojbine. Čeprav je preskušanje pristojbina skupaj s sklepom Sodišča, je mogoče izpodbijati z ločeno zahtevo za ponovno preučitev z uradnikom, ki je pristojbino. Odločitev je mogoče izpodbijati z upravno pritožbo.

Pravna pomoč na račun države, je na voljo za osebe, ki potrebujejo strokovno pomoč v sodnem postopku. Pravno pomoč zagotavljajo za osebe s stalnim prebivališčem na Finskem ali v drugi državi EU ali EGP. Prav tako je zagotovljeno, ne glede na prebivališče, če ima prejemnik snovi, da jih zaslišijo finskim sodiščem ali, kadar obstaja poseben razlog.

Pravna pomoč ni na voljo nevladnim organizacijam ali podjetjem.

Brezplačna pravna pomoč dodeli na podlagi razpoložljivih sredstev tožeče stranke. Je brezplačno za osebe brez lastnih sredstev, medtem ko druge upravičene osebe lahko co-pay za pomoč.

Pomoč zajema pravno svetovanje ter potrebnih ukrepov in zastopanje pred sodiščem ali drugim organom. Za postopke pred sodiščem, tožeča stranka lahko izbira med zastopanja javne pravne pomoči odvetnika ali zasebni odvetnik. V drugih zadevah se pravna pomoč zagotavlja izključno državne pravne pomoči odvetnikom. Osebam, ki jim je bila odobrena brezplačna pravna pomoč, so tudi izvzeti iz preskušanja pristojbin. Obstajajo nekatere izjeme, če se pravna pomoč dodeli, kot so zadeve obravnavati pravno ni pomembno, ali je tožeča stranka, kot tudi zadev, v katerih je procesno upravičenje na podlagi članstva, na primer občine.

Poleg tega pravica do pravne pomoči lahko omeji delno ali v celoti, če je prosilec zavarovanje stroškov postopka, za to zadevo. To je razmeroma pogosto, kot takšno zavarovanje je navadno vključena v številne vrste zavarovanj, kot so zavarovanje doma, avtomobilsko zavarovanje, kakor tudi sindikalne zavarovanja. Finančna pomoč, zagotovljena s pravnimi stroški zavarovanja se razlikujejo glede na zadevno politiko, ki določa njeno področje uporabe, pa tudi ustreznih olajšav in najvišjega nadomestila. Zavarovalni pogoji splošno uporabljan določajo odbitek v višini 15 % in najvišjim odškodnino v višini 8 500 EUR.

Brezplačna pravna pomoč pomeni državno upravo in s tem na voljo v skladu z istimi pogoji na Ålandskih otokih.

Ločeno od pravne pomoči, obtoženec v kazenskem postopku ali predhodne preiskave lahko upravičen do javnega pravobranilca ne glede na razpoložljiva sredstva.

Mnoge odvetniške pisarne, zlasti večja podjetja, pro bono pravnega dela, pogosto v skladu s pro bono lastnih programov. Združenja javnih služb, vključno z okoljskimi NVO, lahko prejemniki takšnih brezplačne pravne pomoči. Ni široko dostopnih programov za zagotavljanje brezplačne pravne pomoči za posameznike v okoljskih zadevah, posebej. Na splošno je pro bono dela ne igrajo pomembno vlogo pri varstvu okolja sodnih postopkov.

Pravočasnost XIII

Akreditirani parlamentarni pomočniki so praviloma določa, da upravno zadevo brez nepotrebne odlašanja. V okoljskih zadevah, določenih rokih, predpisanih za stranke bolj pogosto kot nadzorni organ, čeprav obstajajo izjeme, kot so presoje vplivov na okolje, kadar se roki, predvideni v organu. V zvezi z okoljem se odločitve sprejemajo z množico različnih upravnih organov, ni mogoče v celoti oceniti na povprečni čakalni čas. Pristojni organi lahko določijo average-based ocen na svojih spletnih straneh ter zahteva

tudi APA predložiti na zahtevo v posameznih primerih oceni, kakor tudi odgovoril na vprašanja o razvoju zadeve. V rsa-agencies, ki obravnavajo glavne okoljevarstvenega dovoljenja, povprečni čakalni čas spreminjala in so znašale približno 11 do 16 mesecev v zadnjih letih.

Regionalna zakonodaja, ki ureja upravni postopek Ålandskih otokov (glej oddelek IV) je podobna APA glede zahtev o pravočasnosti in zagotavljanju ocen čakalni čas. Vendar pa vključuje tudi splošne obveznosti za odločitev zadeve v treh mesecih po njenem začetku, kadar je to izvedljivo, in nadalje določa, da morajo odgovorni uradniki pripravila letno poročilo o razlogih za zamudo pri zadevah, ki presega ta rok. Okoljske zadeve seveda lahko traja dlje časa, kot ta v postopku. Glede zadev, o katerih odloča glavni regionalni okoljski organ (Ålands Miljö- och hälsoskyddsmyndighet), dovoljenje za manjše dejavnosti (miljögranskning) se redno odloči v 6 mesecih, medtem ko še vedno večjih okoljevarstvenih dovoljenj za IPPC) dejavnosti (npr. so povprečno 15 mesecev.

Trenutno ni popolnoma učinkovita pravna sredstva zoper zamude ali neukrepanje upravnega organa. Upravno sodišče nima pristojnosti za posredovanje v upravnem postopku pred sprejetjem končne odločitve, ki jih je sprejel organ. Pasivnost v tem okviru ne bi smeli zamenjevati z izdajo odločbe ni sprejela izvršilnih ukrepov, ki po navadi izpodbijati s pravnim sredstvom (glej oddelek V). Zakonodaja, ki ureja tudi vprašanja nemudoma obravnavajo. Prav tako ni splošne ureditve glede sankcije za zamude. V skladu s tem, kar je bilo zgoraj opisano (oddelek VI) ter nadzor organov, pristojnih za izdajanje uradnih opominov ter sprožijo kazenski pregon v primeru hudih kaznivih dejanj. V nekaterih primerih je nadzor državne oblasti lahko imajo tudi pristojnost, da občina za izpolnjevanje obveznosti v določenem časovnem obdobju. Organi so prav tako predmet splošnega odškodninskega odgovornost dodeljena odškodnina za zamudo, vendar so redki.

Glede pritožbenih postopkov na upravnih sodiščih ni predpisane roke za večino zadev. Ustava vsem zagotavlja pravico, da brez nepotrebnega odlašanja zadevo obravnava na sodišču. Poleg tega je treba nekatere kategorije in vrste pritožbe nujnih zadevah so predpisane z zakonom, kar pomeni v praksi na prednostno mesto v vrstnem redu reševanja. Primeri takšnih zakonsko nujnih okoljskih zadevah podrobnih načrtov za rabo zemljišč, in načrte za javne ceste, če so lokalni pomen. Čeprav ni posebnih določb v zvezi s prošnjami za sodno prepoved, kot se običajno obdelujejo in lahko celo nujno treba rešiti še vprašanje dni ali manj, v skrajnih primerih. Ni mehanizma sankcij v zvezi z nepotrebnimi zamudami, vendar so sodišča veljajo isti nadzor zakonitosti vrhovno nadzornikov kot upravni organi ter morebitno kazensko odgovornost.

Pritožbeni postopek še vedno v okviru regionalnega upravnega sodišča v zadnjih letih (2009–2011) znašala v povprečju 10 mesecev v kategoriji rabe zemljišč in gradnje zadevah in nekoliko več kot 12 mesecev v druga okoljska vprašanja. Vrhovno upravno sodišče v ustreznem času in približno 12 do 13 mesecev.

Procesne zakonodaje, ki ureja postopek pred Splošnim sodiščem vključevati podrobnejše določbe v zvezi z roki za posamezne faze postopka. Je povprečni čakalni čas (2009–2010) na okrožnem sodišču nekoliko nad 8 mesecev v revolt civilne spore in približno 3,5 mesecev v kazenskih zadevah. Na pritožbenih sodiščih, povprečni čakalni čas za pritožbeni postopek na približno 6,5 mesecev. Na vrhovno sodišče, povprečja približno 4,5 mesecev za pritožbe zavrne in 16 mesece za odločitev o vsebini.

V okviru Splošnega sodišča, da je ureditev nadomestil za neupravičene zamude, ureja Zakon o odškodnini za predolgo trajanje sodnega postopka (362/2009). Zakon določa, da je mogoče odškodninski zahtevek vložiti pri istem sodišču glede na glavno vprašanje, in določa, da je predpostavka za odškodnine v vrednosti 1 500/year zamude. Podobno v upravne sodne postopke, ob upoštevanju zamud je trenutno mogoče samo pri obravnavanju denarne upravne sankcije, ampak je splošna ureditev nadomestil za upravnih sodnih postopkih je v pripravi.

XIV druga vprašanja

Čeprav sodelovanje v upravnem postopku okoljske zadeve mogoče v razmeroma zgodnji fazi, dostopu do sodnega pregleda je navadno na voljo, šele ko je bilo končno upravno odločbo, ki je bila sprejeta v zadevi. Postopkovne napake v pripravljalni fazi odločanja je običajno treba sklicevati zoper končno odločbo. Takšni postopki lahko vključujejo nekatere okoljske „pravnomočne odločbe“ na več stopnjah, pri čemer vsak tak sklep se običajno lahko izpodbijajo na Sodišču. Različne ravni PNRZ] skupaj s poznejšimi gradbenih dovoljenj in/ali dejavnosti takšnih primerov. Včasih lahko zakonodaja postavlja omejitve za kasnejše sodne revizije, kot v primeru javnega cestnega načrtovanja Highways Act (503/2005).

Zahteva, da se pritožbe ajpa navodila priložijo vse odločitve, ki izpolnjujejo pogoje za pritožbo, obvesti stranki o tem, kje in kako je mogoče izpodbijati odločbo, ter rok za vložitev pritožbe. Poleg tega pravna podlaga za prepoved pritožbe mora biti navedena. Ajpa nadalje določa, da se pritožba ne vložijo zaradi nepravilnega ali slabega zaradi neobstoja navodila za vložitev pravnega sredstva. Zato pritožnica, v skladu z navodili, ki navajajo pritožbeni razlog napačne, na primer, ne bi smeli biti njena pritožba zavrnjena, ker presega rok za pritožbo.

Izčrpne informacije o dostopu do pravnega varstva za okoljske zadeve ni na voljo posebej. Splošne informacije o upravnih in sodnih postopkih na splošno) je na voljo na spletni strani (povezava finski pravosodni sistem je na koncu dokumenta) in

zakonodaje je na voljo v podatkovni bazi Finlex (povezava na koncu). Glavne spletne strani uprave za okolje zagotavlja informacije o različnih okoljskih postopkih, tudi o dostopu do sodišča (povezava na koncu). Na spletnih straneh štiri rsa-agencies okoljskega in vodnega dovoljenja pristojni v zadevah vključujejo registre o nerešenih zadevah in odločb o izdaji dovoljenja dovoljenja (povezav na koncu). Dodatne informacije o določenih okoljskih postopkih in dostopu do pravnega varstva lahko na voljo na spletnih straneh občine, na primer.

Je navadno ni mogoče uradno potrditev poravnave v upravnih zadevah in sodnih pritožb z uporabo mediacije ali drugih načinov alternativnega reševanja sporov so zato ni na voljo v drugih okoljskih vprašanjih. V civilnih zadevah, različne metode ali reševanja sporov, ki so na voljo. Sodna mediacija nudi Splošno sodišče, prav tako je mogoče potrditi zunajsodne poravnave. Lahko zaprosi za pravno pomoč.

XV položaj tujca

Pravice posameznikov do uporabe obeh nacionalnih jezikov, Finski in Švedski, kakor je zagotovljeno z oddelkom 17 Ustave, so določena v jeziku (423/2003). **Znanje dodatnih jezikov so zagotovljene pravice, zlasti za avtohtono ljudstvo, ter tudi druge skupine.** V zvezi s tujci, ustreznega razdelka 6 Ustave določa, da so vsi enaki pred zakonom in da nihče ne sme brez ustreznega razloga obravnavajo različno od drugih oseb na podlagi izvora ali jezika, med drugim. Varuh človekovih pravic za manjšine nadzoruje upoštevanje prepovedi etnične diskriminacije in si prizadeva za spodbujanje status in pravno varstvo narodnostnih manjšin in tujce.

Zakonodajo na področju upravnega in sodnega postopka, ajpa cjp (APA) in CPA, vsebujejo dodatne določbe o jezikovnih pravicah. Dodatne določbe so vključene v nekatere posebne postopke, vendar običajno ne za okoljske postopke. V zvezi z upravnimi zadevami, prevajanje in tolmačenje je mogoče zagotoviti za stranke pod določenimi pogoji, predvsem authority-initiated zadeve, možno pa je tudi zagotovitev pravic oseb v drugih zadevah. Splošne jezikovne pravice v upravnih sodnih postopkih v skladu z zgoraj navedenim, temveč zagotavljajo brezpogojno pravico do tolmačenja za ustno zaslišanje. V kazenskih zadevah, ter jezikovne pravice že po naravi bolj izrazit. V civilnih sporih, pogodbenica, ki ne govori finsko, švedsko ali ljudstvo je običajno odgovoren za prevod na lastne stroške, razen če sodišče odloči drugače zaradi narave primera. Poleg tega sta upravni in sodni organi so zavezane zagotoviti, da državljani druge nordijske države prejmejo jezikovno pomoč potrebujejo.

To pomeni, da osebe, ki govorijo jezik, nepoznani v nordijskih državah, ki želijo sodelovati v okoljskih zadevah, so praviloma za kritje njihovih stroškov za prevajanje. Kadar pa je na voljo pravna pomoč (glej oddelek XII), prav tako velja za zahtevano stroški prevajanja in tolmačenja. Prevodi v čezmejnih okoljskih vprašanjih so obravnavane v nadaljevanju (oddelek XVI).

Za razliko od preostalih Finska Ålandski otoki so avtonomna švedsko monolingually. To velja tako za regionalne in občinske organe, pa tudi državni organi, vključno s sodišči na otokih. Zakon o samostojnosti Ålandskih otokov vsebuje določbe glede pravice do uporabe finskega v regionalnih državnih organov in sodišč ter zakon o upravnem postopku (förvaltningslag för landskapet Åland) vsebuje določbe, podobne državna zakonodaja o zagotavljanju tolmačenja in prevajanja v regionalnih in lokalnih skupnostih.

XVI čezmejni primeri

Ob upoštevanju Konvencije iz Espooja o presoji vplivov na okolje in drugih mednarodnih obveznosti, finski zakon vsebuje določbe glede presoje vplivov na okolje za projekte, ki bi lahko imeli znatne vplive na okolje na ozemlju druge države. Zakon določa, da pristojni organ obvesti PVO Ministrstvu za okolje, ki je odgovoren za usklajevanje z drugimi zadevnimi državami.

Zadevne države članice so obveščene o tekočih projektih in zagotoviti informacije o čezmejnih vplivih ter ocenjevanje in postopek odobritve. To na splošno vključuje prevod vsaj v obsegu, ki je potreben za razumevanje te problematike, ter informacije o možnih javne predstavitve dogodkov v ciljni državi članici niti na Finskem. Časovne omejitve za organe in javnost obvestiti ministrstvo, da želita sodelovati pri postopku ocenjevanja. **Javno posvetovanje ustrezajo domačega postopka PVO je nato v sosednji državi, običajno s kontaktnim organom iz zadevne države članice.** Geografski obseg priglasitve za posvetovanje ni določena v zakonu, ampak tudi pravico izraziti pripombe omejena. Nosilec projekta je odgovoren za stroške potrebnih prevodov. Ministrstvo za okolje je odgovorna tudi za usklajevanje javno posvetovanje in sporočanje stališč Finske v primerih, ko je zelo verjetno, da jih bo prizadela zunanje projekta.

Zakon o presoji vplivov nekaterih načrtov in programov na okolje (SEA, 2005/200) vsebuje podobne določbe v zvezi s strateško okoljsko presojno načrtov in programov.

Brez pogodbe ali drugi sporazumi med državami skupaj z ustreznimi predpisi lahko vključujejo podrobnejše določbe za presajo čezmejnih vplivov na okolje (npr. Sporazum med Estonijo in Finsko na čezmejne presoje vplivov na okolje), pa tudi določbe o položaju in udeležbe v okoljskih zadevah brez presoje vplivov na okolje (npr. Nordijsko konvencijo o varstvu okolja ali mejni pogodbi med Finsko in Švedsko).

V skladu z zakonom o samostojnosti Ålandskih otokov je država glavni zakonodajni organ v zadevah, ki se nanašajo na zunanjo in varnostno politiko. Čeprav so regionalni zakon o PVO vsebuje nekaj določb o zagotavljanju podatkov v primeru čezmejnih vplivov, mednarodno posvetovanje poteka prek ministrstva za okolje.

Kot je navedeno zgoraj (oddelek VII), tuje nevladne organizacije v sodni praksi, podeljena pravica do pritožbe na podlagi enakih meril kot za domače nevladne organizacije. Ko postopka sedež, enake osnovne postopkovne pravice, da zahtevajo sodno odredbo, na primer) uporablja ne glede na državljanstvo. V zvezi s pravno pomočjo in jezik (glej oddelka XII in XV).

Če projekt zahteva dovoljenja v dveh (ali več) držav, posamezniki ali nevladne organizacije želele/potrebujejo za uresničevanje svojih interesov v postopkih na obeh straneh meje. V zvezi s pogoji za izdajo dovoljenja in drugih javnopravnih obveznosti, možnosti za izbiro pristojnosti za ukrepanje, v kateri so običajno precej omejen. **Čezmejne civilnopravnih obveznosti, po drugi strani pa so navadno urejene z dvostranskimi ali večstranskimi pogodbami in nacionalno zakonodajo in zakonodajo EU prenašajo.** Na primer, Konvencija o varstvu okolja med Dansko, Finsko, Norveško in Švedsko določa, da odškodninski zahtevek je mogoče vložiti pri pristojnem sodišču države članice, v kateri je prišlo do potencialno škodljivih dejavnosti.

Sorodne povezave [2]#_fn2

Bazi Finlex (zakonodaja, sekundarno zakonodajo, sodno prakso, prevodi itd.):

- Finsko: <http://www.finlex.fi/fi/>
- Švedsko: <http://www.finlex.fi/sv/>
- Angleščina: <http://www.finlex.fi/en/>

Izbrane zakonodaje (švedske jezikovne različice lahko dostopate prek naslednje povezave s finsko različico; Upoštevajte, da so neuradni angleški prevod, in ne smejo vključevati najnovejše spremembe):

— pridobitev Republike Finske (731/1999)

- Finsko: <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1999/19990731>
- Angleščina: <http://www.finlex.fi/en/laki/kaannokset/1999/en19990731>

— Upravni postopek (434/2003)

- Finsko: <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2003/20030434>
- Angleščina: <http://www.finlex.fi/en/laki/kaannokset/2003/en20030434>

— Lokalne Government Act (alias občin; 365/1995)

- Finsko: <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1995/19950365>
- Angleščina (ki jo je združenje finskih lokalnih in regionalnih oblasti): <http://www.localfinland.fi/en/authorities/local-self-government/Documents/Finnish%20Local%20Government%20Act.pdf>

Glede odprtosti – act vladnih dejavnosti (621/1999)

- Finsko: <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1999/19990621>
- Angleščina: <http://www.finlex.fi/en/laki/kaannokset/1999/en19990621>

— Upravni sodnega postopka (586/1996)

- Finsko: <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1996/19960586>
- Angleščina: <http://www.finlex.fi/en/laki/kaannokset/1996/en19960586>

Sodni postopek –“ (4/1734)

- Finsko: <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1734/17340004000>
- Angleščina: <http://www.finlex.fi/en/laki/kaannokset/1734/en17340004>

— Kazensko postopku (689/1997)

- Finsko: <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1997/19970689>
- Angleščina: <http://www.finlex.fi/en/laki/kaannokset/1997/en19970689>

— pravni pomoči (257/2002)

- Finsko: <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2002/20020257>
- Angleščina: <http://www.finlex.fi/en/laki/kaannokset/2002/en20020257>

O nadomestilu – act čezmernega trajanja sodnih postopkov (362/2009)

- Finščina (izvirnik): <http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2009/20090362>
- Angleščina: <http://www.finlex.fi/en/laki/kaannokset/2009/en20090362>

— Okolje Protection Act) (86/2000)

- Finsko: <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2000/20000086>
- Angleščina: <http://www.finlex.fi/en/laki/kaannokset/2000/en20000086>

— voda (587/2011)

- Finščina (izvirnik): <http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2011/20110587>
- Angleščina transl.: še ni na voljo

— land uporabi in gradnji (132/1999)

- Finsko: <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1999/19990132>
- Angleščina: <http://www.finlex.fi/en/laki/kaannokset/1999/en19990132>

— nature (1096/1996)

- Finsko: <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1996/19961096>
- Angleščina: <http://www.finlex.fi/en/laki/kaannokset/1996/en19961096>

— land ekstrakcije (555/1981)

- Finsko: <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1981/19810555>
- Angleščina: <http://www.finlex.fi/en/laki/kaannokset/1981/en19810555>

— mining Akta (621/2011)

- Finsko: <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2011/20110621>
- Angleščina: še ni na voljo

act – postopek presoje vplivov na okolje (468/1994)

- Finsko: <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1994/19940468>
- Angleščina (ki ga zagotovi ministrstvo za okolje): <http://www.ymparisto.fi/default.asp?node=17876&lan=en>

— act o presoji vplivov nekaterih načrtov in programov na okolje (200/2005):

- Finsko: <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2005/20050200>
- Angleščina (ki ga zagotovi ministrstvo za okolje): <http://www.ymparisto.fi/default.asp?node=17876&lan=en>

— nekaterih act za sanacijo okoljske škode (383/2009)

- Finsko: <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2009/20090383>
- Angleščina: <http://www.finlex.fi/en/laki/kaannokset/2009/en20090383>

— act o nadomestilu za okoljsko škodo (737/1994)

- Finsko: <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1994/19940737>
- Angleščina: <http://www.finlex.fi/en/laki/kaannokset/1994/en19940737>

Odgovornost – tort Akta (412/1974)

- Finsko: <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1974/19740412>
- Angleščina: <http://www.finlex.fi/en/laki/kaannokset/1974/en19740412>

Konvencija o varstvu okolja – nordic (SopS 75/1976)

- Finsko: http://www.finlex.fi/fi/sopimukset/sopsteksti/1976/19760075/19760075_2

Druge spletne strani

Finski pravosodni sistem – (vključno s podatki o sodnih postopkih in brezplačno pravno pomočjo ter spletnih strani posameznih sodišč in drugih uradov):

- <http://www.oikeus.fi/8108.htm>

— Urad parlamentarne varuhinje človekovih pravic:

- <http://www.oikeusasiamies.fi/Resource.php/ea/english/index.htm>

— Urad pravosodnega kanclerja:

- <http://www.okv.fi/en>

— ombudsman manjšin

- <http://www.syrjinta.fi/web/fi/etusivu>

Finska – okoljsko upravljanje (vključno z informacijami o okoljski zakonodaji in postopkih):

- <http://www.ymparisto.fi/default.asp?node=4032&lan=en>

— ece-centers, okolje in naravni viri:

- <http://www.ely-keskus.fi/en/frontpage/environment/Sivut/default.aspx>

— rsa-authority (angleščini, v pripravi):

- <http://www.avi.fi/fi/Sivut/inenglish.aspx>

Odvetnik, Združenje bar iskalnikov:

- http://www.asianajajaliitto.fi/asianajajaliitto/in_english/find_a_lawyer

— finskega združenja za varstvo narave:

- <http://www.sll.fi/english>

Finska – wwf (v finščini):

- <http://wwf.fi/>

— Finsko družbe za naravo in okolje:

- <http://www.naturochmiljo.fi/malgrupper/english/>

Finska – birdlife:

- <http://www.birdlife.fi/english/index.shtml>

Ålandski otoki

— act o samostojnosti Ålandskih otokov (1144/1991):

- Švedsko: <http://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1991/19911144>
- Angleščina: <http://www.finlex.fi/en/laki/kaannokset/1991/en19911144>

— REGIONALNA zakonodajo Ålandski otoki (v švedščini):

- <http://www.regeringen.ax/lag.pbs>

— okoljske in zdravstvene zaščite organa Ålandskih otokov (v švedščini):

- <http://www.miljohalsoskydd.ax/>

Urad – okoljske regionalne vlade Åland (v švedščini):

- <http://www.regeringen.ax/socialmiljo/miljo/>

— ålands Natur och miljö (NVO, stran je v švedščini):

- <http://www.anom.fi/>

#_ftnref1[1] Ta kategorija bi morala vključevati vse potencialne zainteresirane strani, ki niso zajeta v prejšnjih vrsticah, npr. ali procesno upravičenje zoper odločbe pristojnih organov z drugimi pristojnimi organi, itd.?

#_ftnref2[2] Navedite povezave do naslednje vsebine:

- *nacionalne zakonodaje o dostopu do pravnega varstva v okoljskih zadevah (bodisi v uradnem (-ih) jeziku (-ih) države in v angleščini, vendar po možnosti)*
- *javno dostopne sezname, registre okoljskih strokovnjakov*
- *javno dostopne sezname, registre okolja, odvetniki,*
- *odvetniška združenja*
- *pro bono Environmental Law Offices*
- *Seznam nacionalnih in mednarodnih nevladnih organizacij, ki delujejo v državi, ki so dejavni v dostopa do pravnega varstva v okoljskih zadevah*
- *Urade varuhov človekovih pravic, tožilstva*
- *informacije o dostopu do sodnega varstva v okoljskih zadevah zagotavljati javnosti v strukturirani in dostopen način*

To je strojno prevedena različica vsebine. Lastnik te strani ne prevzema nikakršne odgovornosti glede kakovosti tega strojno prevedenega besedila.

Zadnja posodobitev: 14/09/2016